

PATVIRTINA
VšĮ Jurbarko rajono pirminės
sveikatos priežiūros centro
direktorės Remigijos Mencienės
2023-10-05 įsakymu Nr. 01-39

BURNOS HIGIENISTO PAREIGINIAI NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmuo burnos higienisto kvalifikaciją įgyja baigęs universitetines ar kolegines burnos higienos studijas ir gavęs diplomą, patvirtinanti suteiktą burnos higienisto profesinę kvalifikaciją. Asmenimis, įgijusiais burnos higienisto profesinę kvalifikaciją taip pat laikomi asmenys, turintys diplomus, patvirtinančius įgytą burnos higienos specializaciją.

Užsienyje įgyta burnos higienisto profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Teisę verstis burnos higienisto praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs burnos higienisto profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią burnos priežiūros specialisto praktikos licenciją verstis burnos higienisto praktika.

3. Burnos higienistas verčiasi burnos priežiūros specialisto praktika pagal burnos higienisto profesinę kvalifikaciją odontologinės priežiūros (pagalbos) įstaigose, turinčiose odontologinės priežiūros (pagalbos) įstaigos licencijų teikti burnos higienisto paslaugas.

4. Burnos higienistas dirba savarankiškai pagal savo kompetenciją arba bendradarbiaudamas su gydytojais odontologais ir gydytojais odontologais specialistais.

5. Burnos higienisto darbo sritis odontologiniu ligų rizikos faktorių išaiškinimas ir profilaktika, siekiant sumažinti dantų ėduonies (karieso) ir periodonto ligų paplitimą ir intensyvumą tarp įvairių amžiaus grupių pacientų.

6. Burnos higienistas vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, šia medicinos norma, įstaigos įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis, savo pareigybės aprašymu ir kt.

7. Burnos higienistą į darbą priima ir atleidžia VšĮ Jurbarko rajono PSPC direktorius.

8. Burnos higienistas pavaldus vyr. slaugos administratoriui.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Burnos higienistas turi teisę:

9.1. verstis burnos higienisto praktika medicinos normos MN35:2012 ir kitu teisės aktų nustatyta tvarka;

9.2. gauti darbui būtiną informaciją, priemones, įrangą, instrumentus, medikamentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.3. teikti darbdaviui pasiūlymus dėl darbo su pacientais organizavimo bei darbo sąlygų gerinimo;

9.4. pagal kompetenciją teikti burnos priežiūros paslaugas;

9.5. dalyvauti kuriant ir diegiant naujus odontologinių ligų profilaktikos būdus;

9.6. dalyvauti kuriant odontologinių ligų profilaktikos programas ir dalyvauti jas vykdamt ir vertinant jų efektyvumą;

- 9.7. turėti burnos higienisto spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.8. dalyvauti mokslo tiriamojame veikloje;
- 9.9. laikytis burnos priežiūros specialistų praktikos licencijavimo taisyklių;
- 9.10. propaguoti sveiką gyvenseną;
- 9.11. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja Odontologų profesinės etikos kodeksui arba gali sukelti realų pavojų paciento ar burnos higienisto gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
- 9.12. burnos higienistas gali turėti ir kitu Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytu teisių.

III SKYRIUS PAREIGOS

- 10. Burnos higienistas privalo:
  - 10.1. teikti būtinąją pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.2. pagal savo kompetenciją mokyti pacientus burnos priežiūros, sveikatos gyvensenos ir racionalios mitybos;
  - 10.3. teikti burnos priežiūros paslaugas pagal burnos higienisto kompetencija ir kvalifikaciją;
  - 10.4. laikytis infekcijų kontrolės reikalavimų;
  - 10.5. atpažinti danties kietųjų audinių ir periodonto bei kitų burnos ertmės organų pakitimus pagal išorinius požymius ir nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą pas gydytoją odontologą ar gydytoją odontologą specialistą;
  - 10.6. tvarkyti burnos higienisto praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.7. vadovautis Odontologų profesinės etikos kodeksu, gerbti pacientu teises ir konfidencialumą, vykdyti sveikatos priežiūros teisės aktų ir norminių dokumentų reikalavimus;
  - 10.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.9. laikytis burnos higienos priežiūros specialistų praktikos licencijavimo taisyklių;
  - 10.10. vykdyti privalomas sveikatos programas;
  - 10.11. paaiškinti burnos higienisto praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos ar kitų teisės aktais įgaliotų institucijų prašymu;
  - 10.12. taikyti tik įteisintus tyrimo, diagnostikos ir profilaktikos metodus;
  - 10.13. pradėti naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančius medicinos prietaisus;
  - 10.14. laikyti, instaliuoti, naudoti ir prižiūrėti medicinos prietaisus, vadovaudamasis gamintojo su medicinos prietaisu pateikiama informacija ir teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

11. Burnos higienisto profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs burnos higienisto profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas ir nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją.

12. Burnos higienistas turi žinoti:

12.1. žmogaus anatomijos, fiziologijos, patologijos, biochemijos, mikrobiologijos, histologijos pagrindus;

12.2. vaiko vystymosi ir sveikatos pagrindus;

12.3. vidaus ligų etiologijos, klinikos, profilaktikos pagrindus;

12.4. bendrosios ir odontologinės farmakologijos pagrindus;

12.5. bendrosios higienos ir aplinkos ekologijos pagrindus;

12.6. sveikos gyvensenos ir racionalios mitybos principus;

12.7. prevencinės medicinos pagrindus;

12.8. odontologinių ligų epidemiologijos ir statistikos pagrindus;

12.9. bendravimo ir medicinos psichologijos pagrindus;

12.10. toksinį ir profilaktinį fluoro preparatų poveikį.

13. Burnos higienistas turi išmanyti:

13.1. įvairaus amžiaus žmonių burnos, veido ir žandikaulių sistemos anatomijos, fiziologijos ir patologijos pagrindus;

13.2. dantų kietųjų audinių pažeidimus, periodonto, burnos gleivinės ligų simptomus, rizikos veiksnius ir pagrindinius profilaktikos principus;

13.3. ekstremalias organizmo būkles;

13.4. pacientų pagrindinių gyvybinių funkcijų normą ir patologiją;

13.5. užkrečiamąsias ligas, jų profilaktiką;

13.6. aseptikos ir antiseptikos, infekcijų kontrolės reikalavimus;

13.7. instrumentų ir įrangos valymo, dezinfekavimo bei sterilizavimo taisykles;

13.8. odontologinės dokumentacijos pildymo reikalavimus;

13.9. odontologinę įrangą ir medžiagas;

13.10. periodonto ligos etiologiją ir rizikos veiksnius;

13.11. periodonto ligomis sergančio paciento gydymo principus;

13.12. profesionalios burnos higienos atlikimo būdus, instrumentų panaudojimą;

13.13. individualios burnos higienos būdus ir priemones;

13.14. odontologinių ligų profilaktikos priemones ir būdus, profilaktikos programų sudarymo principus;

13.15. vietinio nuskausminimo būdus;

13.16. odontologinės rentgenologijos pagrindus;

13.17. darbo su jonizuojančios spinduliuotės šaltiniais reikalavimus, radiacinio saugumo užtikrinimo sąlygas.

14. Burnos higienistas turi mokėti:

14.1. pildyti medicinos ir kitą įstaigos dokumentaciją;

14.2. įvertinti burnos būklę pagal PSO metodiką;

14.3. užrašyti damą formulę;

14.4. mokyti pacientą individualios burnos higienos ir sveikos gyvensenos;

14.5. atskirti sveiko danties audinius nuo pažeisto;

14.6. atskirti sveikus periodonto audinius nuo pažeistų;

14.7. atskirti sveikos gleivinės bei veido ir žandikaulių sistemą nuo patologiškai pakitusių pagal išorinius požymius;

14.8. įvertinti dantų paslankumą;

- 14.9. parinkti pacientui individualios burnos higienos priemonės bei būdus ir metodus;
  - 14.10. parinkti burnos priežiūros priemonės specialių poreikių pacientams;
  - 14.11. nustatyti burnos higieninius, dantų pakitimus ir periodonto būklės indeksus;
  - 14.12. apskaičiuoti dantų ėduonies paplitimą ir intensyvumą;
  - 14.13. organizuoti ir vykdyti mokslo tiriamąją veiklą;
  - 14.14. organizuoti odontologinių ligų prevencijos veiklą įgyvendinti profilaktikos metodus bei profilaktikos priemonės, mažinančias odontologinių ligų pasekmes;
  - 14.15. paruošti instrumentus sterilizacijai pagal valymo, dezinfekavimo bei sterilizavimo taisykles.
15. Burnos higienistas turi gebėti:
- 15.1. hermetizuoti dantų vageles silantais po gydytojo odontologo konsultacijos;
  - 15.2. atlikti dantų balinimo procedūras po gydytojo odontologo konsultacijos;
  - 15.3. išmatuoti dantų ir periodonto kišenes;
  - 15.4. parinkti ir pritaikyti instrumentus profesionaliai burnos higienai;
  - 15.5. pašalinti viršdanteninius ir podanteninius akmenis;
  - 15.6. poliruoti dantis;
  - 15.7. atlikti vietinį nuskausminimą (aplikacini, infiltracini);
  - 15.8. atlikti burnos irigacijas;
  - 15.9. taikyti vietines dantų ėduonies profilaktikos priemonės (skalavimą su fluoro tirpalais, fluoro laku, želė ir kt.);
  - 15.10. atlikti injekcijas po oda, į raumenis;
  - 15.11. teikti būtinąją medicinos pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 15.12. suteikti būtinąją medicinos pagalbą pacientui apsinuodijus fluoru.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

16. Burnos higienistas už padarytas profesines ir etikos klaidas, aplaidumą, netinkamai jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Susipažinau ir sutinku:

Pareigos _____

Parašas _____

Vardas ir pavardė _____

Data _____
